

ΗΘΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΠΛΟΥΣΙΟΥ

I

ΗΘΙΑ τὰ κύρια στοιχεία ἐν τῇ ἠθογραφίᾳ τοῦ πλουσίου; Ὁ φρονῶν εὐκολον τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐρώτησιν αὐτὴν ἀπατάται. Δοκιμῶτατοι συγγραφεῖς ἀπέτυχον, καὶ μεταξὺ αὐτῶν ὁ La Bruyère, ὁ κλασικώτατος τῆς Γαλλίας χαρακτηρογράφος. Ἡ περὶ πλουσίου καὶ πτωχοῦ ἠθογραφία του ἐλέγχεται κατὰ τὸ πλεῖστον ψευδῆς καὶ ἀνακριβῆς ὡς ἐνδιατρίβουσα εἰς γνωρίσματα μεταβλητὰ κατὰ χρόνον καὶ τόπον ἄρα μὴ οὐσιώδη, καὶ ὡς ἀνάμικτα μὲ πολλὰ ξένα ἢ ἀδιάφορα στοιχεία.

Ἡ οὕτω γραφεῖσα εἰκὼν δεικνύει μὲν τὸ περίτεχνον τάλαντον τοῦ ζωγράφου, ὄχι ὁμῶς τὴν τελείαν ὁμοιότητα τοῦ εἰκονιζομένου· φαίνεται δὲ ἀποδίδουσα πιστότερον τὰ περὶ τὴν ἀμφίσειν παρὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου καὶ ἰδίως τὴν ἔκφρασιν τοῦ βλέμματος, ὅπου κατοπτρίζεται κυρίως ἡ ψυχὴ ἢ ἀναλλοίωτος.

Παραθέτομεν ἐν μεταφράσει ὡς εἰδόν τε πιστῇ τὸ σχετικὸν κείμενον τοῦ εἰρημένου συγγραφέως ἀκμάσαντος κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἸΔ' Λουδοβίκου, ἵνα προδῶμεν ἀμέσως εἰς λεπτομερῆ ἔλεγχον.

«Ὁ Γ. εἶνε παχουλὸς καὶ βοδόχρους, διπλοπηγουνᾶς, μὲ παρειὰς κρεμαστάς· ἔχει τὸ βλέμμα σταθερὸν καὶ ἀτενές, ὦμους μεγάλους, κοιλίαν προέχουσαν καὶ στερρὸν τὸ βῆμα. Πταρνίζεται ἠχηρότατα. Ὅταν πτύη, σφενδονίζει τὰ πτύσματα πολὺ μακράν, καὶ δταν καθαρίζει τὴν μύτην του, τὸ κάμνει μὲ πολὺν θόρουσον μεταχειριζόμενος παμμέγεθες ῥινόμακτρον. Κοιμᾶται τὴν ἡμέραν, κοιμᾶται καὶ τὴν νύκτα καὶ ὁ ὕπνος του εἶνε βαρὺς. Εἶνε ἱκανὸς νὰ βογχαλίζει καὶ ἐν πλήρει συναναστροφῇ.

Ὅταν γευματίζει καὶ δταν περιπατῇ, κατέχει χώρον μεγαλείτερον τῶν ἄλλων. Εὐρισκόμενος μεταξὺ ὁμοτίμων του ἐννοεῖ νὰ ᾔηνε ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν. Ὅταν σταθῇ, στέκουν καὶ οἱ ἄλλοι. Ἐξακολουθεῖ νὰ περιπατῇ; Περιπατοῦν καὶ οἱ ἄλλοι. Ὅλοι προσέχουν καὶ συμμορφοῦνται πρὸς αὐτόν. Διακόπτει τοὺς ὁμιλοῦντας καὶ διορθώνει τὰ λεγόμενά των. Ὅταν ὁμιλῇ, τὸν ἀκροάζονται μέχρι τέλους τῆς ὁμιλίας του. Μὲ τὴν γνώμην του συμφωνοῦν ὅλοι καὶ πιστεύουν ὅτι

καὶ ἂν ἐκστομίξῃ. Ἄν καθήσῃ, τὸν ἐναγκαλίζεται μία πολυθρόνα. Θέτει τότε τὸ ἐν σκέλος ἐπὶ τοῦ ἄλλου, συστέλλει τὰς ὀφρῦς, καταιδάξαι τὸν πῖλον μέχρις ὀφθαλμῶν, διὰ νὰ μὴ βλέπῃ κανένα τὸν σηκῶναι ἔπειτα διὰ νὰ δείξῃ ἀπὸ ὑπερηφάνειαν καὶ θρασύτητα τὸ μέτωπόν του. Γελᾷ θορυδῶδῶς. Εἶνε εὐθυμος, ἀνυπόμονος, ἀλαζών, ὀξύθυμος, ἐλευθεριάζων τὰς ἰδέας, πολιτικομανῆς, μυστηριωδῶς ὁμιλῶν διὰ τὰ νέα τῆς ἡμέρας. Νομίζει ὅτι ἔχει πνεῦμα καὶ πολλὰ προσόντα. *Εἶνε πλούσιος* ».

II

Ἐκ τῶν ἄνω περιγραφομένων χαρακτηριστικῶν ἐὰν ἐξαιρέσωμεν τὸ ἀλαζονικόν καὶ θρασύ, τὴν τάσιν πρὸς ἐπιδείξεις καὶ τὴν οἴησιν περὶ μεγάλης νοημοσύνης καὶ πολλῶν προσόντων, ὅλα τὰ ἄλλα ἀποτελοῦν στοιχεῖα ὅλως τυχαῖα καὶ ὡς τοιαῦτα δύνανται νὰ προσαρμωθοῦν ἐξ ἴσου καὶ ἴσως καλλίτερα εἰς τὸν πτωχόν.

Τινὰ μάλιστα, ὡς ὁ ἠχηρότατος πταρμός, τὸ πτύσιμον τὸ διαγράφον καμπύλην παραβολικὴν, ὁ θορυδῶδης τρόπος τοῦ ἀπομάττεσθαι, τὸ βρογγαλιτὸν εἰς τὰς συναναστροφάς καὶ ἢ χρήσις βινομάκτρων μεγάλων διαστάσεων μᾶς φαίνονται πολὺ παράδοξα κοσμήματα τοῦ πλουσίου τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἔγραφεν ὁ Λαβρυγέρος.

Σήμερον οἱ πλούσιοι μετ' ἀποστροφῆς ἀποκηρύττουν αὐτὰ καὶ τὰ θεωροῦν πρόστυχα, ἰδιάζοντα εἰς ἀναγώγους καὶ χυδαίους. Τὰ βινόμακτρα πρὸ πολλοῦ ἀπώλεσαν τὸ ἀρχαῖον μεγαλεῖον, ἢ δὲ ἀρχαῖα πολυτέλεια κατέφυγε καὶ συνεσπειρώθη εἰς τὰ μικροσκοπικὰ μανδηλάκια τὰ ἐκ τριχάπτων καὶ μετὰξῆς ἀραχνοῦφαντα καὶ μῦρον ἀποπνέοντα, τὰ ὁποῖα κρατοῦν ἐπιδεικτικῶς εἰς τὰς χεῖρας των αἰ τῶν πλουσίων δέσποιναι, πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι ἢ εὐγενῆς των μύτη χρῆζει θωπείας καὶ οὐχὶ μάκτρου. Καὶ βέβαια συνειθισμένη αὐτὴ νὰ εἰσπνέῃ ἀρώματα, θεωρεῖ ἀξιοπρεπὲς νὰ μὴ ἀποκαλύπτῃ τὰ ἐνδόμυχά της, καὶ εἰς τὴν ἔλλειψιν αὐτῆν τῆς εἰλικρινείας, ἀμέσως κατὰ μίμησιν ἠκολούθησε τὴν γυναικειαν ἢ ἀνδρική μύτη, ἀφότου ἰδίως ἔπαυσαν οἱ ἄνδρες μεταχειριζόμενοι τὸν ἀηδῆ ταμβάκον.

Τὸ βινόμακτρον λοιπὸν ἀπολέσαν τὴν ἀρχαίαν του δόξαν καὶ τὰ ζωηρά καὶ ποικίλα χρώματά του, ἔγεινε νάννον τὸ ἀνάστημα, προὔτιμησεν ὀριστικῶς ὡς χρῶμα τὸ λευκόν καὶ ὡς ποιότητα τὸ λινόν, καὶ σχεδὸν κατήντησεν νὰ διακόψῃ πᾶσαν σχέσιν μετὰ τὴν βίνα. Στερηθὲν οὕτω τοῦ ἀρχαίου στόμφου καὶ ὄγκου, προορίζεται σήμερον μᾶλλον διὰ τὸν ἰδρώτα, μολοντί οἱ πλούσιοι μας τρέχοντες πάντοτε μετὰ ἀμάξας καὶ αὐτοκίνητα καὶ ἀποφεύγοντες πᾶσαν πεζοπορίαν δὲν συνειθίζουσι νὰ ἰδρώνουν, ὅπως δὲν συνειθίζουσι νὰ τρώγουν τὸν ἄρτον ἐν ἰδρώτι τοῦ προσώπου. Ἡ συνάγχη τὸ πολὺ, δσάκις τοὺς ἐπισκέπτεται, τοὺς ὑπενθυμίζει τὰ φυσικὰ καθήκοντα τοῦ βινόμακτρου, τὸ ὁποῖον τὰ ἐκτελεῖ τότε μετὰ τινος συστολῆς καὶ αἰδημοσύνης ἀντιθέτως πρὸς τὸ μέγα θράσος τῶν ἄλλοτε μεγάλων διαστάσεων του.

Ἰππῆρξαν βέβαια χρόνοι, καθ' οὓς τὸ εὐρύστερον καὶ εὐθυτενές, τὸ ἀθλητικὸν παράστημα καὶ ἐν γένει ἡ σωματικὴ ῥώμη καὶ οἱ χαλύβδινοι μυῶνες, ἦσαν οἱ πρῶτοι καὶ μόνοι παράγοντες τοῦ πλούτου καὶ τῆς εὐγενείας. Ἡ περίοδος τοῦ μεσαίωνα ἡ ἀπὸ τῆς βαρβαρότητος ἄγουσα εἰς τὸν πολιτισμὸν, ἔδιδε πάντοτε τὸ δίκαιον εἰς τὸν ἰσχυρότερον καὶ ἐταύτιζε τὴν ἰσχὺν μὲ τὸ δίκαιον. Τότε ἡ δύναμις τοῦ γρόνθου, τοῦ βροπάλου καὶ τῆς ἀξίνης ἐγέννησε τοὺς βαρῶνους, τοὺς κόμητας, τοὺς μαρκησίους καὶ τοὺς δοῦκας. Τίς θὰ ἐπίστευεν ὅτι ἡ εὐγένεια καὶ ὁ πλοῦτος τῶν λόρδων τῆς συγχρόνου Ἀγγλίας, ὧν πολλοὶ ὑπερηφάνως φέρουσιν ἀκόμη ὡς ἔμβλημα τοῦ οἰκοσῆμου γυμνὸν βραχίονα ἀπειλητικῶς ὑψοῦντα τὸν πέλεκυν, εἶνε ἡ διὰ τοῦ χρόνου ἐξέλιξις τῆς βίας, τῆς ἀρπαγῆς καὶ τῆς βαναύσου ῥώμης; Καὶ ὁμως εἶνε ἀληθέστατον. Διότι ὁ ἐπελθὼν πολιτισμὸς, ἀφοῦ ὑπεκλίθη εὐσεβάστως πρὸ τῶν τίτλων καὶ τῶν θησαυρῶν οὓς ἀπέκτησε καὶ ἐσώρρευσε ἡ σωματικὴ ῥώμη, ἐκήρυξεν ἀμέσως ἔπειτα ὅτι πρῶτιστον ἔργον του εἶνε νὰ ἀπογυμνώσῃ τὴν ῥώμην ἀπὸ ὅλα τὰ παλαιὰ προνόμιά της καὶ νὰ μὴ τὴν ἀναγνωρίξῃ πλέον χρήσιμον εἰς τίποτε μῆτε ἐν καιρῷ πολέμου ὡς παράγοντα νίκης. Καὶ πράγματι τὴν ἐγύμνωσε, καὶ ἤδη ἡ ῥώμη γυμνὴ καὶ τετραχηλισμένη ἐκτίθεται εἰς τὰ στάδια τοῦ ἀθλητισμοῦ, διὰ νὰ λαμβάνῃ κοτίνους καὶ χειροκροτήματα ἀντὶ πλοῦτου καὶ εὐγενείας τοῦ ἔδιδεν αὐτὴ ἄλλοτε. Οὕτω παρηγορεῖται διὰ παρελθόντα μεγαλεῖα.

Ἀντιθέτως λοιπὸν πρὸς τὴν βεβαίωσιν τοῦ Γάλλου χαρακτηρογράφου, οὔτε τὸ ῥόδιον χρῶμα καὶ τὸ εὐσαρκον, οὔτε οἱ μεγάλοι ὦμοι, οὔτε τὸ ἀτενὲς βλέμμα καὶ τὸ στερρὸν βῆμα ἀποτελοῦν πρὸν νόμιμον εἰδικὸν τῆς τάξεως τῶν πλουσίων.

Τὰ χαρακτηριστικὰ ταῦτα ὡς καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἀναφερομένων εὐρίσκονται ἀδιαφόρως καὶ εἰς τὰς δύο τάξεις. Καὶ ἐνῶ συναντᾷ τις οὐκ ὀλίγους προγιάστορας μεταξὺ τῶν πτωχῶν, πολλοὶ ἑκατομμυριοῦχοι ἰσχυρότεροι καὶ ὠχρότεροι ἐπαιτῶν, περιφέρουν τὸ κλονούμενον βῆμα των κύπτοντες ὑπὸ τὸ βάρος τῆς πλουτομερίμνης. Διότι ὁ πλοῦτος πολλαπλασιάζει ἀναλόγως τοῦ ὄγκου του τὰ σημεῖα ἐπαφῆς μὲ τὰ πράγματα καὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους καὶ παράγει κατ' ἀκολουθίαν εἰς τὸν κτήτορά του προστριβὰς ἀναριθμήτους καὶ θλίψεις ἀδοκίτους, αἵτινες δὲν ἐξαγοραῖζονται διὰ χρημάτων, οὔτε ἐκτοπίζονται δι' ἀγοραζομένων ἡδονῶν.

Ὁ πτωχὸς βέβαια, ὅπως καὶ πρὸ δύο αἰώνων, δὲν κοιμᾶται τὴν ἡμέραν, ἐκτὸς ἐὰν ἦνε Λαζαρόνος, ἀλλ' ὁ φυσικὸς του ὕπνος ὁ νυκτερινός, ὦν μακρότερος, τακτικώτερος καὶ ἡρεμώτερος, ἐπανορθώνει ἀσφαλέστερον τὰς ἐκ τῶν ἡμερησίων μόχθων ἀπολεσθείας δυνάμεις. Διὸ τὸ χρῶμα τῆς υγείας καὶ εὐρωστίας στολιζέει συνηθέστερον τοὺς πτωχοὺς. Καὶ ὅταν συναντήσωμεν τὸ ῥοδαλὸν τῆς αἰδοῦς χρῶμα εἰς τὰ πτωχὰ κοράσια, εἴμεθα βέβαιοι τουλάχιστον ὅτι εἶνε γνήσιον, ἐνῶ συνηθέστατα ἐλέγχεται ὦνιον, δσάκις ἐπανθεῖ εἰς τὰς παρειάς καὶ τὰ χεῖλη πλουσίων δεσποινῶν καὶ δεσποινίδων.

Ἀλλὰ καὶ ὅταν ὁ πλούσιος ἔχη φύσει ὠραῖα χρώματα, δὲν τὰ

χαίρεται πολὺν χρόνον. Ταχύτερον παρά εἰς τὸν πτωχὸν μεταβάλλονται εἰς ὦχρά καὶ τεφρώδη ἕνεκα τῶν συχνῶν ἀγρυπνιῶν τῶν συχνῶν ἐσπερίδων καὶ τῆς ἀκολασίας παντοίων ἡδονῶν, μεταξύ τῶν ὀποιῶν ἡ μαγειρικὴ καὶ τὰ δεῖπνα οὐκ ὀλίγον συντελοῦν εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ στομάχου καὶ εἰς τὸν ἐκνευρισμὸν. Ἡ ἐθιμοτυπία τῆς πλουτοκρατίας μάλιστα κατέστησεν ἀναγκαστικά τὰ διαμειβόμενα δεῖπνα. Ἐὰν ἦσθε ἢ φαντάζεσθε ὅτι εἴσθε πλούσιος, ὀφείλετε κληθέντες εἰς γεῦμα νὰ τὸ ἀνταποδώσετε. Καὶ ἐπειδὴ παντοῦ προσκαλεῖσθε καὶ πάντας κατὰ σειράν προσκαλεῖτε, τὸ πρᾶγμα κατανατᾷ τὸσον ὑποχρεωτικὸν καὶ τὸσον φυσικόν, ὅσον ὁ ἀντιχαιρετισμὸς πρὸς τὸν τυχόντα γινώριμον τὸν χαιρετῶντα ὑμᾶς καθ' ὁδόν.

Εἰς τὰς ἀμοιβαίας αὐτὰς ἐστιάσεις, παρατίθεται τράπεζα πολυτελεστέρα τῆς τοῦ Λουκουλλοῦ εἰς ἐπιτραπέζια σκευὴ καὶ ποικιλωτέρα εἰς λιχνεύματα καὶ εἰς γενναίους καὶ ἀφρόεντας οἶνους. Ἐκεῖ ἢ τέχνη τῆς κολακείας ὀφθαλμῶν καὶ οὐρανίσκων καὶ ὀσφρήσεως ἐξελλίσσεται θαυμασίως. Ἐκεῖ εὕρισκε κανεὶς ὄλα καὶ τῶν ὀρνίθων τὸ γάλα, δὲν εὕρισκε ὁμοῦς τὰ δύο νοστιμώτατα καὶ μοναδικὰ ἀρτύματα τὰ στολιζόντα τὸ ἀπέριττον δεῖπνον τοῦ πτωχοῦ: τὴν ὄρεξιν καὶ τὴν φιλίαν.

Ἄντι τῶν Διοσκούρων τούτων τῆς πτωχικῆς τραπέζης, εἰς τὰς εὐωχίας τῶν πλουσίων κυριαρχεῖ ἡ *λυκοφιλία*. Καὶ δύναται τις νὰ βεβαιώσῃ ὅτι τὴν ἀποῦσαν ἐκεῖ ὄρεξιν πρὸς ἐδέσματα ἀναπληροῖ πολλαπλασιῶς ὁ ὑποκάρδιος πόθος τῶν συνδαιτυμόνων, πῶς νὰ φάγῃ ὁ εἰς τὸν ἄλλον, εἰ δυνατόν, δλόκληρον· μολονότι δὲν εἶνε μικρὰ ἱκανοποίησις, καὶ ὅταν ὁ εἰς κατορθώσῃ λαθραίως νὰ φάγῃ τὸ ἥμισυ τοῦ ἄλλου. Ἡ ἀπόλαυσις μάλιστα εἶνε τότε ἡδονικωτέρα, ὅπως λέγει καὶ τὸ ἐπίγραμμα:

Φῶρια δ' ἀμφαδίων λέκτρα μελιχρότερα.

Ὁ πλούσιος ἰδιαζόντως ἀγαπᾷ τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ἀπολαύσεως· διότι ὁμότεχνος γινόμενος τοῦ κλέπτου τοῦ ἀφαιροῦντος ξένην περιουσίαν, δοκιμάζει τὴν πρόσθετον ἡδονὴν ποῦ παρέχει ὁ κίνδυνος εἰς τὸν νυκτοκλέπτην. Λέγεται ὁμοῦς ὅτι ἡ πρόσθετος αὕτη ἡδονὴ τείνει δλονὲν νὰ ἐκλείψῃ· διότι τὰ ἦθη τείνουν ἕνεκα τῆς μεγάλης συρροῆς τῶν κλεψιγαμιῶν νὰ μὴ ἀναγνωρίζουν πλέον εἰς αὐτὰς τὴν ὑπαρξὴν σκανδάλου καὶ συνεπῶς τὴν ὑπαρξὴν κινδύνου.

III

Ὁ Ἀριστοτέλης πόσον ἀκριβέστερον ὥρισεν τὰ ἦθη τοῦ πλούτου, πόσον ψυχολογικώτερα ὑπέδειξε τὰ αἷτια καὶ μὲ πόσον θαυμαστὴν ἀκρίβειαν καὶ σαφήνειαν τὰ διετύπωσε οὕτως, ὥστε νὰ μένην ἀνάγλυφος ἡ αἰωνίως ἀληθὴς εἰκὼν τοῦ πλουσίου.

Τὸ περίεργον εἶνε ὅτι τὴν σχετικὴν περικοπὴν εὕρισκομεν ἐν τῇ Ρητορικῇ του (βιβλ. Β'), ὅπου ἐν παρόδῳ συντομώτατα διὰ μικρῶν ἀλλὰ περιεκτικωτάτων φράσεων θίγει τὰ καίρια σημεῖα τῶν ψυχολογούμενων παθῶν, πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι ἡ οὐσία τῆς ῥητορικῆς συνί-

σταται εἰς τὸ εὐρίσκειν τὰ πείθοντα ἐπιχειρήματα, ἐνθυμήματα, καὶ ὅτι ὁ ῥήτωρ ὀφείλει νὰ γινώσκῃ τὴν ψυχολογίαν τῶν παθῶν, ὅπως ἀρυσθῆ καταλλήλως τὰ ἐνθυμήματα.

Εἰς τὰς 40 σελίδας τοῦ βιβλίου τούτου, συνεπυκνώθη τόση πληθὺς λεπτοτάτων καὶ εὐφυστάτων παρατηρήσεων, ὅσας δὲν εὐρίσκει τις εἰς δλοκλήρους τόμους τῶν συγχρόνων ἠθικολόγων. Διὸ προσφυέστατα ὁ Κικέρων ὠνόμασε τὸν Ἄριστοτέλη ποταμὸν χρυσοῦ ῥέοντος.

Ἰδοὺ ἐν ἐλευθέρα παραφράσει αἱ σχετικαὶ περικοπαί :

«Καὶ παθαίνουν βέβαια ὑπὸ τοῦ πλοῦτου οἱ κτήτορες του. Γίνονται οἰηματῖαι καὶ περιφρονηταὶ τῶν ἄλλων καὶ φέρονται οὕτω πρὸς πάντας, ὡς ἐὰν ἦσαν τὰ πάντα ἀγοραστὰ (ὠνια) διὰ χρημάτων. Γίνονται τρυφηλοὶ ὡς ἐκδοτοὶ εἰς τρυφὰς καὶ ἀκολασίας, καὶ ξιπασμένοι (σαλάκωνες) ὡς πιστεύοντες ὅτι ὅλοι τοὺς ζηλεύουν καὶ τοὺς θαυμάζουν. Διότι ὅ,τι ἀγαπᾷ καὶ θαυμάζει κανεὶς, νομίζει ὅτι καὶ οἱ ἄλλοι ἐπίσης ἀγαποῦν καὶ θαυμάζουν.

«Καὶ τοῦτο ἴσως εὐλόγως πάσχουν διότι πολλοὶ προστρέχουν εἰς τοὺς πλουσίους παρακαλοῦντες καὶ κολακεύοντες αὐτοὺς χάριν ἰδίων ἀναγκῶν. Διὸ λέγεται ὅτι ὁ ποιητὴς Σιμωνίδης εἰς τὴν ἐρώτησιν τῆς γυναικὸς τοῦ Ἰέρωνος : τί θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ ἦνέ τις σοφὸς ἢ πλούσιος ; ἀπήντησεν : «Πλούσιος, διότι εἰς τὴν αὐλήν τοῦ πλουσίου ἔρχονται οἱ σοφοί».

«Ἄγαπᾷ ἐπίσης ὁ πλούσιος νὰ γίνῃ ἄρχων, πεποιθὼς ὅτι εἶνε ἱκανὸς εἰς τὸ ἄρχειν καθὼς καὶ εἰς ὅλα. Ἐν γένει ἔχει τὸ ἦθος ἀνοήτου εὐδαιμόνου, διότι τὴν εὐδαιμονίαν του στηρίζει ἐπὶ τοῦ πλοῦτου καὶ ἀρέσκειται νὰ τὴν ἐπιδεικνύῃ. Διὸ καὶ τὰ ἐγκλήματα, εἰς ἃ συνήθως ῥέπει, εἶνε ἡ ὕβρις, ἡ περιφρόνησις καὶ ἡ μοιχεία.

«Τῶν ἀρχαιοπλοῦτων διαφέρουν οἱ νεόπλοτοι κατὰ τοῦτο ὅτι τὰ κακὰ παρ' αὐτοῖς εἶνε φαυλότερα. Ὁ νεόπλοτος ἔχει ἀπαιδευσίαν πλοῦτον : «ἀπαιδευσία πλοῦτου τὸ νεόπλοτον εἶναι», διὸ εἶνε μισητότερος καὶ κακολογεῖται περισσότερον. Ὁ χρόνος προσδίδει εἰς τὸν ἀρχαιοπλοῦτον ποιὸν τι σέβας καὶ αὐθεντίαν, διότι ὅ,τι φαίνεται διαρκῶς τὸ αὐτό, μετέχει πῶς ἀληθείας, ἐν ᾧ τὸ πρόσφατον τὸ περιέχον ἐν ἑαυτῷ τὴν ἰδέαν τοῦ ἀλλοιωτοῦ μετέχει ψεύδους. Ἐνεκα τούτου ὁ ἀρχαιοπλοῦτος ἔχει ποιάν τινα ἐπιβλητικότητα».

Ἐν Κων πόλει

ΓΕΩΡΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΝΗΣ
Δικηγόρος

ANIMA RERUM

Κατάρτι, ποῦ σὲ δέρονε τοῦ ὠκεανοῦ οἱ ἀνέμοι,
τοῦ λόγγου πράσινο δένδρι σκληρὰ ξερριζωμένο,
τ' εἶν' ἡ χλωράδα ἡ μυστικὴ ποῦ στήν κορφὴ σου τρέμει ;
— Νὰ ξεποστάσῃ ἐκάθησε πουλὰκι πλανημένο.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ